

BODEMDALING EN FUNDERINGSPROBLEMATIEK VAN HOOFDLIJNENAKKOORD NAAR REGEERAKKOORD

Ook de nieuwe coalitie ziet in het akkoord op hoofdlijnen dat ons water- en bodemsysteem en de funderingsproblematiek in het licht van de klimaatverandering dringend aandacht behoeven op nationaal niveau. Funderingen van gebouwen en infrastructuur worden concreet genoemd, maar het woord bodemdaling niet. Voor de aanpak van bodemdaling en uitstoot van broeikasgassen in het landelijk gebied zijn de aangrijpingspunten echter mager. Het Platform Slappe Bodem – samenwerking van decentrale overheden die met bodemdaling en funderingsproblematiek te maken hebben – ziet de verwachte inspanningen van de coalitie op basis van de geformuleerde ambities dan ook met gemengde gevoelens tegemoet en pleit voor meer urgentie.

Het Platform Slappe Bodem pleit voor:

- Verantwoordelijk bewindspersoon en nationaal coördinator bodemdaling en funderingen
- Investerings in onderzoek, innovatie en kennisdeling
- Financiering van decentrale overheden om gevolgen bodemdaling aan te pakken en nieuwe problematiek te voorkomen

Voorkomen crisis

In het regeerakkoord in wording moet nog veel geconcretiseerd worden wil bodemdaling en funderingsproblematiek effectief aangepakt kunnen worden, vooral waar het gaat om de middelen om het doel te bereiken. Het Platform roept de partijen daarom op om in de begroting voldoende middelen op te nemen – ook in de financiering van decen-

trale overheden - om bodemdaling in bebouwd en landelijk gebied krachtig aan te pakken, te investeren in het beheer en onderhoud van infrastructuur op slappe bodems en om te voorkomen dat de groeiende funderingsproblematiek uitgroeit tot een funderingscrisis van ongekende omvang. Dit zou grote gevolgen hebben voor de kwaliteit van de leefomgeving en bestaanszekerheid van bewoners van dorpen, steden en platteland in een groot deel van Nederland. Bodemdaling en funderingsproblematiek vragen om stevig nationaal beleid en een verantwoordelijke bewindspersoon. Daarmee zou het nieuwe kabinet gevolg geven aan de voorgenomen aanpak van goed bestuur door met vooruitziende blik de inwoners te behoeden voor grote gevolgen.

Kwaliteit leefomgeving

In opdracht van het Platform is berekend dat beheer en onderhoud van de openbare ruimte en infrastructuur in gebieden met een slappe bodem (veen én klei) ongeveer 2 keer zoveel kost als in gebieden op een stevige bodem. Gemeenten zijn volgens deze berekeningen jaarlijks 1,7 miljard euro extra kwijt, en dat bedrag wordt slechts voor gemiddeld 14 procent gedekt door het gemeentefonds. Daarbij zijn de kosten van provincies en waterschappen nog buiten beschouwing gelaten, evenals andere elementen in de openbare ruimte. Het gevolg is dat de openbare ruimte en infrastructuur in bodemdalingsgebieden van mindere kwaliteit zijn, met gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving en de bestaande woningvoorraad.

Er liggen kansen om deze kosten te beperken:

- Zorg voor voldoende middelen bij decentrale overheden om te investeren in aanleg en reconstructie met bodemdalingsbestendige maatregelen;
- Pas wet- en regelgeving aan zodat besparingen op de lange termijn kunnen worden meegerekend in investeringen op de korte termijn;
- Zorg voor toelating van innovatieve circulaire en lichtgewicht ophoogmaterialen
- Investeer in kennisontwikkeling, kennisdeling en innovatie.

Nationale aanpak funderingsproblematiek snel implementeren

Het advies van de Rli over de nationale aanpak van de funderingsproblematiek moet [wat het Platform betreft](#) snel worden geïmplementeerd en uitgevoerd. Dat vraagt nu om flinke investeringen, maar voorkomt erger op langere termijn. De aanpak kan niet langer worden uitgesteld, omdat eigenaren en bewoners de gevolgen in toenemende mate ondervinden. Dit leidt tot grote onzekerheid, sociaal-maatschappelijke problemen en financiële zorgen.

In het regeerakkoord zou daarom moeten worden opgenomen:

- Investerings in een kennisinfrastructuur met loketfunctie op lokaal niveau;
- Subsidies voor funderingsonderzoek en -herstel;
- Investerings in onderzoek en innovatie;
- Investerings in opleidingen en uitvoeringscapaciteit bij bedrijven en overheden;
- Versterking van de financiering van gemeenten;
- Aanstellen van een verantwoordelijk bewindspersoon en nationaal coördinator.

Aanpak bodemdaling landelijk gebied versterken

De aanpak van bodemdaling maakt deel uit van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). In de veenweidegebieden gaat dit gepaard met het klimaatdoel om de uitstoot van broeikasgassen uit veen te verminderen. Nu zowel het Klimaatfonds als het Transitiefonds lijken te verdwijnen, komt de uitvoering van maatregelen op de tocht te staan. Hierin is al veel geïnvesteerd in gebieden, in de verwachting dat de financiering zou worden geregeld uit deze fondsen. De reputatie van de overheid als betrouwbare partner heeft hiermee een deuk opgelopen.

Kleigebieden hebben bovendien ook te maken met bodemdaling, met gevolgen voor de voedselproductie en verzilting. In de veelheid van opgaven in het landelijk gebied vraagt de aanpak van bodemdaling stevige aandacht.

Een nieuw kabinet kan helpen door:

- Aanpak van bodemdaling specifiek te (blijven) benoemen in het NPLG-beleid;
- Investerings in langjarig onderzoek naar oorzaken en aanpak van bodemdaling en monitoring;
- Opschaling van pilots en innovatieve maatregelen die in de afgelopen jaren zijn getest;
- Langjarige financiering.

